THE
HILMA AF KLINT
FOUNDATION

Protokoll fört vid styrelsemöte den 15 maj 2024 Styrelsemöte #3 / 2024
Ordförandens justeringar av protokollet i rött

Tid och plats: 15 maj 2024, kl. 15.10–16.50.
Gernandt & Danielsson Advokatbyrå, Hamngatan 2, Stockholm.

Närvarande: Registrerade styrelseledamöter:
Erik af Klint, ordförande
Katarina Kaila de Voto
Anders Kumlander
Juhani Selvani
Ulf Wagner

Adjungerade:
Advokat David Lindgren, biträde till Erik af Klint.
Advokat Andreas Ek, Gernandt & Danielsson Advokatbyrå, biträde till övriga styrelseledamöter.

§ 1. Mötets öppnande och val av ordförande för mötet (BP)
Erik af Klint öppnade mötet och valdes enhälligt till ordförande för mötet.

§ 2. Val av protokollförare och justerare samt fråga om adjungering (BP)
Beslutades enhälligt att välja Ulf Wagner att föra protokollet och samtliga övriga styrelseledamöter att justera detsamma. Beslutades vidare enhälligt att adjungera David Lindgren och Andreas Ek samt att dessa därmed skulle ha rätt till närvaro vid dagens styrelsesammanträde.

Erik af Klint väckte frågan om huruvida Andreas Ek anser att det föreligger någon intressekonflikt för honom att delta i dagens sammanträde med hänsyn till det pågående disciplinärendet vid Advokatsamfundets disciplinnämnd samt Gernandt & Danielsson Advokatbyrås biträde åt Axel och Margaret Ax:son Johnsons stiftelse för allmännyttiga ändamål ("**Johnsonstiftelsen**") och Bokförlaget Stolpe AB. Andreas Ek svarade att, såvitt han känner till, biträder Gernandt & Danielsson Advokatbyrå inte Bokförlaget Stolpe AB och att han hur som helst anser att det inte föreligger någon advokatetisk intressekonflikt för honom att delta i dagens sammanträde.
Erik af Klint ställde samma fråga till styrelsemajoriteten, huruvida de ansåg att det föreligger någon intressekonflikt för advokat Andreas Ek att delta i dagens sammanträde av samma anledningar. De ansåg samtliga att något sådan hinder inte föreligger.

§ 3. Fråga om inspelning av mötet (BP)
Beslutades enhälligt att alla vid sammanträdet närvarande som så önskar ska ha rätt att spela in dagens styrelsesammanträde på sätt de finner lämpligt och att alla som så önskar ska ha rätt att efter förfrågan få en kopia av den inspelning som görs genom Gernandt & Danielsson Advokatbyrås försorg.

§ 4. Fråga om mötet blivit behörigen sammankallat (BP)
Beslutades enhälligt att dagens styrelsesammanträde blivit behörigen sammankallat.

The Hilma af Klint Foundation
a Modern Museum, Box 16382, SE-103 27 Stockholm, Sweden – visit
A non-profit organisation – Organisation number 802425-1701

§ 5. Godkännande av dagordningen (BP)

Beslutades enhälligt att godkänna den av Erik af Klint utskickade dagordningen, *Bilaga 1*, med tillägg av följande övriga frågor:

I. Stiftelsens konto på X (tidigare Twitter)
II. Årsredovisningen för 2023
III. Målningar av Anna Cassel
IV. Kartotek över försålda föremål
V. Brev från Johnsonstiftelsen

§ 6. Föregående protokoll (BP)

På förslag av Katarina Kaila de Voto, Anders Kumlander, Juhani Selvani och Ulf Wagner beslutades genom votering (fyra röster (Katarina Kaila de Voto, Anders Kumlander, Juhani Selvani och Ulf Wagner) för och en röst (Erik af Klint) emot) att föregående protokoll från styrelsesammanträdet den 10 april 2024 skall läggas till handlingarna, *Bilaga 2*. Erik af Klint reserverade sig enligt nedan.

Ordförandens reservation och avvikande mening:
Avvikande mening och reservationer ska framgå av protokollet. Jag har signerat under protest då protokollet är delat i två versioner. Jag kräver att dokumenten skall ses som en enhet och aldrig användas uppdelade. I dagens protokoll skall detta tydliggöras.

Anders Kumlander noterade att den beslutade tidsplanen för protokollets färdigställande och justering nu har åsidosatts gång på gång och betonade att det är viktigt att tidsplanen följs. Han framförde vidare att det är protokollförarens uppgift att utforma protokollet, att var och en har rätt att påtala rena sakfel och få sin avvikande mening förd till protokollet men att den avvikande meningen bör fogas som en bilaga till nästa protokoll så att inte justeringen av protokollet drar ut på tiden. Ordföranden kunde inte tänka sig detta. Anders Kumlander menade då att ordföranden inte har rätt att få protokollet utfärdat så som han vill; det är sekreteraren som utformar och bestämmer hur protokollet ska se ut. Sedan är det korrekt att alla kan ha synpunkter och reservationer.

David Lindgren påpekade att man har rätt att få avvikande meningar till aktuellt protokoll så att man kan skydda sig emot eventuella skadeståndsanspråk. Anders Kumlander menade då att man visst får ta med reservationer men inte får försena tidsplanen för signeringen av protokollet. Protokollföraren har rätt att utforma protokollet och ingen annan. Reservationer kan man med fördel lägga till vid nästkommande styrelsemöte. David Lindgren vidhöll att det inte är god sed t ex om man skulle förolyckas innan nästa styrelsemöte så skulle man ha ett signerat protokoll men ens reservationer skulle då aldrig bli införda i protokollet.

Andreas Ek påtalade att det i stiftelselagen endast föreskrivs att protokollet ska innehålla styrelsens beslut och att styrelseledamöterna därför inte lagligen kan kräva att protokollet innehåller ett ordagrant återgivande av vad som har förekommit vid styrelsesammanträdet. Detta har Länsstyrelsen beslutat om sista oktober 2023.

Erik af Klint framförde att avvikande meningar och reservationer tydligare skall framgå av protokollet. David Lindgren föreslog med anledning av detta att avvikande meningar om protokollets utformning och reservationer ska förberedas och lämnas till protokollföraren i sådan tid att de kan ingå som bilagor till protokollet enligt den beslutade tidsplanen. Samtliga styrelseledamöter kom överens om att tidsplanen ska hållas.

The Hilma af Klint Foundation
c/o Moderna Museet, Box 16382, SE-103 27 Stockholm, Sweden e-mail
A non-profit organisation - Organisation number 802425-1780

THE
HILMA AF KLINT
FOUNDATION

§ 7. Rapporter från VD (IP)

a) ekonomisk rapport med väsentliga händelser och avvikelser mot budget samt prognos

Ulf Wagner lämnade en ekonomisk rapport med väsentliga händelser och avvikelser mot budget samt prognos i enlighet med av honom upprättat underlag, *Bilaga 4 a:1–5*.

Ulf Wagner meddelade vidare att den tidigare fastställda budgeten gäller och att det inte förekommer några större avvikelser sedan det senaste styrelsesammanträdet. Han framhöll att ekonomin är stabil och att det på samtliga konton för tillfället finns ca 4,3 miljoner kronor.

Erik af Klint reserverade sig mot rapporteringen enligt nedan. Med anledning av detta beslutades enhälligt att innehållet i reservationen skall tas upp på kommande styrelsesammanträde på grund av de allvarliga anklagelser som riktas mot hanteringen av stiftelsens ekonomi.

Ordförandens reservation och avvikande mening:
Sent har filer och material överlämnats till mig.
-Jag riktar kritik mot styrelsens majoritet som medvetet försenat och delvis omöjliggjort min inläsning och mina kontroller. Jag har ännu inte erhållit uppdragsavtal samt svar på vissa frågor.
Vi avser att inlämna en anmälan till FAR/SRF för att pröva frågan om det kan utgöra god sed att tillvarata majoritetens intressen i strid mot minoritetens.
Underrubrik, pågående revision.
Vi har lämnat anvisningar till Revisor IR. Sent har han återkommit med ett klent svar och därtill otillräckligt.
Vår instruktion och begäran om hur revisionen skall inriktas och omfattas biläggs tillsamman med hans svar.
Efter kontroll av IR genom de 5 anmälningar som skett mot honom som revisor så framgår att han vid två tillfällen har prickats. Enligt Revisors Inspektionen så framgår det att grunden för prickningar är allvarliga brister och svarv.
Vi ser nu att motsvarande brister upprepas och att IR saknar intresse eller förmåga att utföra sin revision enligt god revisionssed och därmed följa de regelverk som föreskriver hur granskningen skall planeras och utföras.
Om det framkommer att IR inte genomför och rapporterar de punkter som framställts till honom redan föregående år och nu än tydligare, så måste hans oberoende som revisor och hans utförda revision prövas av Revisors Inspektionen.
-Jag begär att våra instruktioner och begäran läggs till protokollet och presenteras IR för hans åtgärder.
Värdering av verken
Försäljning har skett av minst 8 verk. Värdet av dessa verk kan utan problem fastställas. Därmed kräver jag att samtliga verk skall åsättas ett återanskaffningsvärde och posten intas i bokslut/ årsredovisning enligt mina framställda krav föregående år.
Årsredovisningen är annars gravt missvisande och följer inte rättvisande bild. Tidigare i protokollet har jag begärt att värdering skall ske av oberoende värderingsman. Detta uppdrag begärs genomfört som ett led i revisonen och resultatet införas i Årsredovisningen.

Efter min genomgång av samtliga kundfakturor för året så framgår att fakturering skett för externt utnyttjande av digitala bilder, försäljning av posters, försäljning av bilder osv.
Det framstår som att Jessica Höglund äger tillstånd att använda de digitalt framställda bilderna för katalogisering alternativ bilder som är underlag för katalogen.
Det finns inget gällande avtal som tillåter ovanstående.
-Jag kräver därför att frågan om immateriella rättigheter läggs till oberoende jurist för besked om användandet av digital material är förenligt med stadgar och lojalitet i egen skap av anställd Vd eller ledamot.
Det syns förekomma försäljning av HaK bilder i Moderna museet samt andra utställare.
Faktura har utställts till Stolpe för försäljning av affischer 2022. Upplupna intäkten saknas i bokslut 2023. Därtill fanns det tidigare ett avtal om vinstdelning som omfattade detta.
Innebär det att avtalet inte längre följs.
-Vart finns det sakliga underlaget där Stiftelsen kan bedöma underlag för vinstdelning. Att byta till fakturering undantar inte skyldigheten att redovisa vinstdelningen.
Därtill måste försäljning av poster och merchandise granskas och bedömas utifrån stadgarna och ändamålen i denna.
-Vidare begär jag att revisorn speciellt granskar om denna fakturering är förenlig med stadgarna och om det innebär en överträdelse av immateriella rättigheter.
För att förtydliga för styrelsen, så kan fotografering ske av verken av enskild. Det bildmaterialet kan användas utan tillstånd men används de digitala verken som tillkommit vid katalogiseringen eller framställandet av katalogen, så är detta inte tillåtet och omfattas inte av giltiga avtal.
-Mattor har sålts. Hur har dessa framtagits och utifrån vilket bildunderlag?

The Hilma af Klint Foundation
c/o Moderna Museet, Box 16382, SE-103 27 Stockholm, Sweden e-mail
A non-profit organization • Organisationsnummer 802425-1180

-Vykort har framställts och fakturerats. Hur har dessa tillkommit och vilket avtal reglerar detta. Vinstdelning är 10% vilket inte är skäligt. Det torde innebära att någon annan får huvuddelen av intäkten? Vilket bildmaterial ligger till grund för vykorten?

Ovan fakturor påvisar att det tidigare år funnits intäkter som motsvarar bilder och posters där intäkter som bokförts i HaK inte motsvarar den omfattning vi kan bedöma föreligga.
Vi misstänker därmed att Stolpe utnyttjat digitala bildmaterialet, framställt vykort och posters samt merchandise och inte vinstavräknat detta nu som tidigare år. Giltiga avtal saknas.

Att godta ovanstående misstänkts ha tillfogat Stiftelsen **skada** och agerandet syns utgöra ett **illojalt agerande av ledamot/ ledamöter som möjliggjort detta**.
-Jag begär att revisorn speciellt granskar detta och kopplar fakturorna till avtal och beslut.

b) ansökningar/förfrågningar
Ulf Wagner lämnade en rapport om ansökningar/förfrågningar i enlighet med av honom upprättat underlag, *Bilaga 3 b och 3 c*.

Ulf Wagner meddelade vidare att förhandlingen med Museum of Modern Art, Tokyo har stannat av och att svar inväntas.

c) utvecklingen av verksamheten
Se punkt b ovan och Bilaga 3 b och 3 c.

The Hilma af Klint Foundation
c/o Moderna Museet, Box 16382, SE-103 27 Stockholm, Sweden e-mail
A non-profit organization • Organization number 802425-1780

§ 8. Beslut med anledning av rapport från Skeppsbron Skatt AB angående översynen av stiftelsens skattesituation (BP)

Juhani Selvani föredrog huvuddragen i slutrapporteringen från Skeppsbron Skatt AB ("**Skeppsbron**"), *Bilaga 6*.

Erik af Klint föredrog sin reservation enligt nedan. Han framförde därvid att han motsatte sig en fortsättning av Skeppsbrons uppdrag, eftersom enligt honom ett beslut enligt Skeppsbrons förslag skulle stå i strid mot stadgarna, och att han ansåg att övriga styrelseledamöter var jäviga att handlägga frågan, eftersom de enligt honom har intressen som inte överensstämmer med stiftelsens bästa. Han framförde vidare bl.a. att enligt honom är den utlåningsverksamhet som stiftelsen bedriver inte förenlig med stadgarna och att stiftelsen inte heller har rätt att driva ett museum enligt stadgarna.

Ordförandens reservation och avvikande mening till punkten 8 "beslut med anledning av rapport från Skeppsbron...."

Stiftelsen skall bibehålla den ideella och begränsat skattskyldiga verksamheten och i framtiden endast låna ut verk. Därmed godtas inte varken kostnaden för konsultationen utförd av Skeppsbron, den beskrivning som lämnats i deras offert av uppdraget samt den rekommendation som lämnats.
Slutsatsen att bilda två bolag och starta aktiv näringsverksamhet i det ena samt bygga och förvalta ett museum i det andra, medför att Stiftelsen ändrar i grunden sina stadgar och går än längre från ursprungliga testamentet och gåvobrevet vilja och ändamål.
Att besluta enligt Skeppsbron förslag anser jag är en överträdelse av medverkande ledamöter. Stadgebrott och förändring av ändamål. **Det är i strid med Stiftelsens ändamål och syfte, samt Stiftarens vilja.**

Ordförandens kommentar avseende Stiftelsens stadgar: Det är inte tillåtet att bygga/driva ett museum. Det driver Stiftelsen medvetet till permutation.
§1 Syftar till att tillvarata och förvalta verket för framtiden.
§4 Syftar till att det ska visas för den andligt sökande som inte kan misstänkas missbruka det. Denna paragraf ger Styrelsen uppdraget att kontrollera vem som beser verket. Det framkommer också att verket ska hållas tillgängligt för en sådan person, dvs ingen avgift. Gåvor kan mottagas. Detta innebär att museum för allmänheten inte avses, eftersom de visar sin utställning utan kontroll samt ofta med avgift. Museum är enligt stadgarna därmed uteslutet.
§5 Verk kan säljas för att omhänderta och vårda verket, dvs stödja §1. Ett museum kan vårda verket, men det finns andra alternativ för vård som inte innebär allmän visning och avgifter. Intressant är notisen att enstaka verk må säljas, alltså inte flertal. Det framkommer här att det är just dessa som sålts som kan visas allmänheten, inte de övriga.
Denna analys av stadgarna innebär att det är emot stadgarna att driva ett museum, eller till och med att hyra ut tavlor till ett museum där kontroll av besökare inte sker, där betalning för att få tillträde sker. Det innebär också att de senaste årens avtal för vykort, planscher, böcker, VR/AR, NFTer alla går emot stadgarna. Styrelsen har medvetet drivit Stiftelsen till att driva näringsverksamhet genom andras eller egen verksamhet vilket är stadgevidrigt.

Ordförandens kommentar avseende Stiftelsens ekonomi: Stiftelsens ekonomi tillåter inte att bygga/driva ett museum. Det driver Stiftelsen medvetet till permutation.
En utredning från 2012-2013 visade att byggande av ett museum i klass för att ta hand om verket skulle gå på flera 100 miljoner kr. Driftkostnaden skulle också gå på 10-30 miljoner kr minus per år (som sker idag med stora museer i Stockholm). En investeringsbudget för att täcka tio års verksamhet skulle därmed gå på åtminstone 300-500M kr plus 200-300M kr, dvs 500-800 miljoner kr. Detta var för >10 år sedan. Stiftelsemajoriteten har inte visat en budget härvidlag, och ingen utredning har föreslagits innan dessa planer har beslutats. Man har uttalade planer för att Stiftelsen ska betala för byggande och drivande av museiverksamheten, själv eller genom dotterbolag. De enda tillgångarna som Stiftelsen har är verket i sig. Och detta får inte säljas för att bygga ett museum. Om detta likväl beslutas innebär det att styrelsen blir skyldig till att driva Stiftelsen på sikt till en permutation då man måste sälja sina tillgångar för att driva museet. En dag kommer No 194-1193 vara sålda för att finansiera projektet, varvid man nödgas ta av det centrala verket för att driva museet, varvid Stiftelsen drivs till permutation och inte längre kan uppfylla sina stadgar. Även den initiala kostnaden skulle kräva att mer än "enskilda målningar" skulle avyttras, också detta emot stadgarna.

Dessa perspektiv finns inte med i uppdraget till Skeppsbron Skatt AB. Deras uppdrag skall därför avslutas omgående.

The Hilma af Klint Foundation
c/o Moderna Museet, Box 16382, SE-103 27 Stockholm, Sweden e-mail:
A non-profit organization | Organization number 802425-1780

Det är ordförandens mening att andra intressen än Stiftelsens bästa ligger bakom styrelsemajoritetens planer på att bygga museum. Det är ordförandens mening att styrelsemajoriteten aktivt driver Stiftelsen till permutation. Och att näringsverksamheten och museibyggande/drivande är en del av denna plan.

Ordföranden tillika huvudmannen för släkten af Klint motsätter sig dessa planer och beslut i inriktningen att driva näringsverksamhet och bygga museum.

Det är ordförandens uppfattning att de som ligger bakom förslaget (Anders Kumlander, Juhani Selvani, Ulf Wagner och Katarina Kaila de Voto) har egna intressen vilka omöjligen kan anses överensstämma med Stiftelsens bästa och måste anses jäviga och inte vara behöriga att rösta i frågan. Det ordförandens uppfattning att endast ordföranden har Stiftelsens bästa för ögonen, och är den ende som kan rösta i frågan. Ordföranden röstar emot.

Med anledning av detta påpekade Juhani Selvani att Erik af Klints reservation byggde på ett flertal antaganden om styrelsemajoritetens avsikter.

Anders Kumlander tillade att det inte stämmer att stadgarna inte skulle tillåta att stiftelsen driver ett museum och erinrade om att länsstyrelsen på fråga från stiftelsen har kommit fram till att det ligger inom ändamålsuppfyllelsen att driva ett museum. Han framförde vidare att Erik af Klints tolkning av stadgarna får stå för denne och att han själv har en annan tolkning av stadgarna samt att enligt honom har Erik af Klint inte stiftelsens bästa för ögonen. Han betonade därutöver att det är viktigt att frågan om stiftelsens skattestatus, dvs. huvudfrågan om stiftelsen är inskränkt eller oinskränkt skattskyldig, blir besvarad men att det inte är avgörande att det fattas beslut om uppdraget till Skeppsbron just vid dagens styrelsesammanträde.

Anders Kumlander inbjöd därefter till ett samtal inom styrelsen kring tolkningen av stadgarna. Han lyfte därvid fram att den rådande situationen med någon sorts krig mellan å ena sidan Erik af Klint, Johan af Klint, Hedvig Ersman och kanske också Ulrika af Klint jämte Viktor Söderlund samt å andra sidan styrelsemajoriteten är mycket oförmånlig för stiftelsens framtid, eftersom den enligt honom hindrar offentlig finansiering och stöd, något som i sin tur minskar möjligheterna att uppfylla stiftelsens ändamål.

På direkt fråga från Ulf Wagner om huruvida Erik af Klint anser att tidigare styrelser alltsedan år 1986 genom att låna ut verk till museer har brutit mot stadgarna svarade denne jakande. Med anledning av detta framförde Anders Kumlander att det enligt honom var ett extremt synsätt som Erik af Klint nu gav uttryck för. Erik af Klint kommenterade detta med att han endast hade läst innantill i stadgarna och att enligt honom var det inte meningen att verket skulle visas för allmänheten. Ulf Wagner påtalade då att det var intressant att Erik af Klint var den ende som hade gjort denna tolkning, varpå Erik af Klint svarade att det är riktigt att ingen annan tidigare har gjort denna tolkning men att han nu gör den. Anders Kumlander påtalade därvid att det vid tolkningen av stadgarna även har sin betydelse vad Hilma af Klint hade för föreställningar om sitt verk och dess betydelse för framtiden samt att det enligt henne handlade om andlig mognad i framtiden innan det skulle bli aktuellt att visa verket.

På förslag av Juhani Selvani beslutades enhälligt att bordlägga frågan till dess att styrelsen vid ett kommande styrelsesammanträde har haft en diskussion om tolkningen av stadgarna såvitt avser de frågor som tas upp i Erik af Klints reservation, Bilaga 7.

The Hilma af Klint Foundation
c/o Moderna Museet, Box 16382, SE-103 27 Stockholm, Sweden – e-mail
A non-profit organisation / Organisationsnumber 802425-1980

§ 9. Beslut om antagande av ny arbetsordning (BP)
Anders Kumlander föredrog styrelsemajoritetens förslag till beslut i huvudsak i överensstämmelse med *Bilaga 8*.

På förslag av Katarina Kaila de Voto, Anders Kumlander, Juhani Selvani och Ulf Wagner beslutades genom votering (fyra röster (Katarina Kaila de Voto, Anders Kumlander, Juhani Selvani och Ulf Wagner) för och en röst (Erik af Klint) emot) att anta förslaget till reviderad arbetsordning i enlighet med *Bilaga 9*.

Erik af Klint reserverade sig enligt nedan.

Ordförandens reservation och avvikande mening till punkten 9 "antagande av ny arbetsordning"
Ny arbetsordning innebär att ytterliga fördjupa hur styrelsen skall arbeta och besluta samt firmateckningsrätten. Vi har genom anmälan till Länsstyrelsen och i pågående process i domstol, motsatt oss valet av nu registrerad styrelsen, firmateckningsrätt samt hur majoriteten har kringskurit ordförandens roll och rättigheter. En ny arbetsordning måste anstå till dess att vi klarat ut vilka styrelsen skall bestå av och arbetsfördelning samt ansvarsfördelning.
Ordföranden tillika huvudmannen för släkten af Klint motsätter sig beslut i frågan om arbetsordning.

§ 10. Diskussion om uppförande av en konsthall med museiverksamhet för Hilma af Klints verk (IP)
Juhani Selvani föreslog att med anledning av vad Erik af Klint hade framfört under punkt 8 angående sin syn på tolkningen av stadgarna skulle denna punkt utgå och diskussionen vid behov tas upp vid ett senare tillfälle. Samtliga styrelseledamöter godtog detta förslag.

Ordförandens reservation och avvikande mening om punkten 10 " Diskussion om uppförandet..."

Ordföranden begär att denna punkt skall **bordläggas**. Ordföranden hänvisar även till ordförandens reservation och avvikande mening i punkt 8. Skälen är att majoriteten nu i grunden förändrar Stiftelsens inriktning och ändamål i strid med Stiftelsens stadgar. Frågan om museum skall följa av att punkt 8 inte godtas och att ordföranden och huvudmannen för af Klint inte godtar att Stiftelsen verk skingras eller att Antroposoferna i Ytterjärna under en överskådlig framtid skall kontrollera museiverksamheten och placera Hilma af Klints verk i en ständig utställning i Ytterjärna. Detta är långt ifrån familjen af Klints önskemål där en utställare skall vara neutral och nära besökarna. Byggandet av templet är fortfarande konstnärens vilja, vilket Stiftaren inte motsätter sig.
Punkten 10 skall bordläggas.

David Lindgren framförde att en diskussion om uppförandet av ett museum ger upphov till ett flertal frågor, bl.a. om det ska uppföras en helt ny museibyggnad och vem som i så fall ska uppföra och äga denna eller om stiftelsen i stället ska hyra en befintlig byggnad samt om det finns möjlighet till extern finansiering. Anders Kumlander tillade att detta var frågor som behövde utredas liksom också frågan om var museet ska vara beläget, allt med hänsyn till vad som kan anses tjäna Hilma af Klints konstnärskap bäst. Juhani Selvani framhöll att själva syftet med den föreslagna diskussionen var att ta upp just dessa frågor men att det nu inte är aktuellt att föra en sådan diskussion med hänsyn till Erik af Klints inställning att stadgarna över huvud taget inte tillåter ett uppförande av ett museum. Han tillade att inga frågor rörande ett eventuellt museum ännu var bestämda men att det nu är läge att påbörja en diskussion som kan leda till en vidare utredning. Andreas Ek noterade att det naturligtvis står Erik af Klint fritt att vara delaktig i en diskussion om ett eventuellt museum men att den föreslagna diskussionen syftade till att få till stånd en gemensam diskussion i frågan, vilken Erik af Klint således nu hade valt att inte vara delaktig i.

§ 11. Värdering av verket (BP)

Erik af Klint föreslog att stiftelsen ska ge i uppdrag till extern expertis att göra en värdering av verket och önskade ta upp en diskussion om vem eller vilka som i så fall ska få ett sådant uppdrag, såsom exempelvis Bukowskis eller, på förslag av David Lindgren, en eller flera värderingsmän utsedda av Stockholms Handelskammare.

Katarina Kaila de Voto efterfrågade syftet med en värdering om inte något verk ska säljas. Erik af Klint svarade därvid att hans ekonomiska rådgivare har uppgivit att det enligt lag krävs en värdering av verket. Han påpekade även att det finns omständigheter som kan ligga till grund för en värdering, t.ex. försäkringsvärdena och Anders Kumlanders nyligen offentliggjorda försäljning av åtta verk. Ulf Wagner påpekade att något beslutsunderlag inte hade skickats ut inför styrelsesammanträdet och tillade att enligt honom är det mycket svårt att värdera verket och att det helt och hållet är beroende av vem som utför värderingen. Han förklarade därvid att värdering av konst alltid är svårt men att det i detta fall är särskilt svårt, eftersom det knappt finns några verk av Hilma af Klint på marknaden.

Anders Kumlander erinrade om att Ingemar Rindstig i samband med revisionen avseende räkenskapsåret 2022 efter en utredning hade kommit fram till att styrelsen inte skulle ta upp något värde på verket i balansräkningen, vilket han också noggrant redogjorde för vid styrelsesammanträdet den 15 december 2023 där också Erik af Klints ekonomiska rådgivare deltog. Han påminde vidare att styrelsemajoriteten mot bakgrund av denna redogörelse därefter godkände årsredovisningen för 2022 och att han därför inte nu såg något skäl att ändra uppfattning i frågan. Erik af Klint betonade att han hade reserverat sig mot godkännandet av årsredovisningen bl.a. av denna anledning.

Erik af Klint tillade att ytterligare ett skäl till att nu genomföra en värdering är att Anders Kumlander har uppgivit att stiftelsen bör sälja verk för att finansiera uppförandet av ett museum. Anders Kumlander kommenterade detta med att stadgarna tillåter en försäljning av vissa av verken för detta ändamål.

Juhani Selvani framförde att enligt styrelsemajoriteten behövs ingen värdering av verket i dagsläget men att det står Erik af Klint fritt att själv bekosta en värdering. Erik af Klint kommenterade detta med att en värdering av verket är en fråga för stiftelsen och att det därför är stiftelsen som ska bekosta en värdering.

På förslag av Juhani Selvani beslutades enhälligt att bordlägga frågan på den grunden att något beslutsunderlag inte hade inkommit.

§ 12. Styrelsens lojalitetsplikt gentemot stiftelsen (BP)

Erik af Klint föredrog ett förslag till beslut enligt följande:

På grund av det senaste årets konflikter i styrelsen vill ordföranden påminna samtliga ledamöter om att de enligt Stiftelselagen är skyldiga att sätta Stiftelsens bästa i första rummet. Som ledamot får man i denna roll inte sätta annans intresse framför Stiftelsens. När egna eller närståendes intressen finns, får man inte delta i diskussion eller rösta i frågan. Om detta har inträffat eller är pågående bör man kraftigt överväga att avgå.

Beslutsförslag:
Samtliga ledamöter skall i sin roll som ledamot sätta Stiftelsens bästa i första rummet.

Katarina Kaila de Voto instämde i förslaget och framförde att detta gäller även för Erik af Klint. Anders Kumlander tillade att detta innebär att en styrelseledamot således t.ex. inte får sätta någon släkts intresse framför stiftelsens. Erik af Klint bejakade detta.

Andreas Ek erinrade om att styrelseledamöternas lojalitetsplikt framgår tydligt i punkt 2.2 i den nya arbetsordningen.

Beslutades enhälligt att samtliga ledamöter i sin roll som ledamot skall sätta stiftelsens bästa i första rummet.

§ 13. Övriga frågor

I. Juhani Selvani tog upp frågan om att stiftelsens konto på X (tidigare Twitter), @hilmaafklint, som startades av Hedvig Ersman måste återföras till stiftelsen och efterfrågade om Erik af Klint kunde åta sig att se till att stiftelsen får tillbaka inloggningsuppgifterna. Anders Kumlander påtalade därvid att stiftelsen har tillskrivit Hedvig Ersman och bett henne att ge stiftelsen tillgång till inloggningsuppgifterna men att hon hittills har vägrat att göra detta. Erik af Klint instämde i att det är rimligt att stiftelsen har kontroll över sitt X-konto och åtog sig därför att kontakta Hedvig Ersman och be henne att ge stiftelsen tillgång till inloggningsuppgifterna. Anders Kumlander tillade att om frågan kunde lösas på detta sätt vore det en besparing för stiftelsen, eftersom den annars kommer att behöva vidta kostsamma rättsliga åtgärder för att påtala varumärkesintrång.

II. Juhani Selvani tog upp frågan om årsredovisningen för 2023 och betonade vikten av att styrelseledamöterna så snart som möjligt får del av ett utkast till årsredovisning så att de kan gå igenom detta och lämna eventuella synpunkter. Ulf Wagner åtog sig att se till att samtliga styrelseledamöter så snart som möjligt får del av det befintliga utkastet till årsredovisning. Anders Kumlander tillade att han har haft kontakt med stiftelsens revisor Ingemar Rindstig och att denne har uppgivit att revisionen ska vara klar i början av juni 2024 samt att tidpunkten för nästa styrelsesammanträde därför måste bestämmas med hänsyn till detta så att årsredovisningen kan ges in till länsstyrelsen före den 1 juli 2024.

III. Erik af Klint tog upp frågan hur Anna Cassels målningar hittades av Ulf Wagner. Ulf Wagner uppgav att han såg målningarna på en vind i början av 2000-talet, och att de därefter flyttades till ett annat ställe på vinden på grund av en fuktskada och att de slutligen flyttades till Hilma af Klint-arkivet 2010, eftersom vinden där de var förvarade skulle byggas om. Han förklarade att han inte kände till uppgiften att Erik af Klint d.ä. skulle ha lagt målningarna i stiftelsens arkiv och tillade att det i protokollet från det konstituerande styrelsesammanträdet i stiftelsen 1972 visserligen anges att målningarna får läggas i arkivet men att de aldrig kom dit. På uppföljningsfrågor från Erik af Klint svarade Ulf Wagner att det rör sig om ca 200 målningar och vissa anteckningsböcker av Anna Cassel som hittades av Kurt Almqvist i Antroposofiska Sällskapets arkiv. Dessa målningar är upptecknade och fotograferade men tillhör Antroposofiska Sällskapet liksom också anteckningsböckerna som enligt Anders Kumlander återfinns i Sällskapets arkiv. Ulf Wagner åtog sig att tillställa Erik af Klint en kopia av denna uppteckning.

IV. Erik af Klint tog upp frågan om det kartotek över försålda föremål som ska föras enligt stadgarna och undrade om det finns något sådant. Ulf Wagner uppgav att han inte känner till något sådant kartotek. Med anledning av detta framförde Erik af Klint önskemålet att ett sådant kartotek upprättas, varpå Ulf Wagner svarade att han kan göra detta men att det i dagsläget endast är fyra målningar som har sålts, de till Stiftelsen Antroposofins Hus, vilka också finns upptagna i de årliga inventeringar som har gjorts. På fråga var de är idag svarade Anders Kumlander att han inte visste. Erik af Klint framförde då att enligt honom ska stadgarna tolkas så att kartoteket även ska innehålla uppgift om vem som vid var tid är ägare till ett försålt föremål och föreslog att stiftelsen skulle tillskriva Stiftelsen Antroposofins Hus för att få reda på vem som i dag är ägare till de försålda målningarna så att de kan förevisas eftersom de är en del av Hilmas målade budskap. Det är en enkel sak att fråga vart har de sålts. Erik af Klint kan bara tolka det som att övriga ledamöter inte vill att Stiftelsen ska veta var de befinner sig idag när man inte ens vill ställa frågan. Samtliga övriga styrelseledamöter motsatte sig detta och kommenterade detta med att stadgarna inte kan tolkas på något annat sätt än att kartoteket endast ska innehålla uppgift om till vem *stiftelsen* har sålt ett föremål, eftersom det inte är möjligt att spåra försäljningar i senare led och stiftelsen inte heller lagligen kan kräva att få uppgift om vem som vid var tid är ägare till ett försålt föremål. De såg därför ingen anledning att tillskriva Stiftelsen Antroposofins Hus. David Lindgren instämde i att det bara är i första led som det går att spåra till vem en försäljning har skett. Anders Kumlander tillade att de målningar som Stiftelsen Antroposofins Hus förvärvade sedermera såldes vidare på auktion. Till helt andra summor än vad Erik af Klint tidigare har antagit.

The Hilma af Klint Foundation
Modern Museet, Box 16383, SE-103 27 Stockholm, Sweden
Ideell förening | Organisationsnummer 802425-1780

V. Erik af Klint föredrog det brev som samma dag hade skickats till stiftelsen från Viveca Ax:son Johnson, styrelseordförande i Johnsonstiftelsen, *Bilaga 11*. Av brevet framgår att Johan af Klint för stiftelsens räkning har framställt ett krav mot Johnsonstiftelsen på 30 miljoner kr och att Johnsonstiftelsen med anledning av detta ber stiftelsen att skriftligen bekräfta att den inte står bakom kravet.

Beslutades enhälligt *dels* att brevet ska besvaras på så sätt att stiftelsen inte har något krav mot Johnsonstiftelsen och att stiftelsen alltså inte står bakom Johan af Klints krav, *dels* att ge Ulf Wagner i uppdrag att tillställa Johnsonstiftelsen ett brev med detta svar.

Juhani Selvani tillade att med anledning av de allvarliga uppgifter som lämnas i brevet från Viveca Ax:son Johnson och den därtill bilagda bakgrundsinformationen bör styrelsen diskutera dessa vid nästa styrelsesammanträde.

§ 14 Fråga om tidplan för justering av protokollet (BP)

Beslutades enhälligt att följande tidplan skall gälla för justering av protokollet:

- utkast till protokoll ska skickas ut till samtliga styrelseledamöter senast inom fem arbetsdagar från styrelsesammanträdet (dvs. senast den 22 maj 2024),
- eventuella synpunkter på utkastet till protokoll ska skickas till styrelsesekreteraren senast inom sju arbetsdagar från styrelsesammanträdet (dvs. senast den 24 maj 2024),
- slutligt protokoll ska skickas ut till samtliga styrelseledamöter senast inom nio arbetsdagar från styrelsesammanträdet (dvs. senast den 28 maj 2024), och
- justering av protokollet ska ske senast inom tio arbetsdagar från styrelsesammanträdet (dvs. senast den 29 maj 2024).

§ 15. Fråga om samtliga styrelseledamöter har fått tillfredsställande underlag för att avgöra ärendena vid mötet (BP)

Beslutades enhälligt att samtliga styrelseledamöter har fått tillfredsställande underlag för att avgöra ärendena vid styrelsesammanträdet, förutom såvitt avser ärendena i §§ 11 och 12 ovan där något beslutsunderlag inte hade skickats ut inför styrelsesammanträdet. Det antecknades att styrelsen trots detta enhälligt hade beslutat att avgöra ärendet i § 12 men att bordlägga ärendet i § 11.

§ 16. Tid för nästa styrelsemöte (BP)

Beslutades enhälligt att nästa styrelsesammanträde skall äga rum fredagen den 14 juni 2024, med start kl. 15.00, alternativt, om Erik af Klint inte kan närvara denna tidpunkt, lördagen den 15 juni 2024, med start kl. 10.00, hos Gernandt & Danielsson Advokatbyrå, Hamngatan 2 i Stockholm. Erik af Klint åtog sig att så snart som möjligt meddela övriga styrelseledamöter om han inte kan närvara fredagen den 14 juni 2024, med start kl. 15.00.

I anslutning till detta åtog sig Anders Kumlander att kontakta Ingemar Rindstig beträffande årsredovisningen för 2023, så att denna kan behandlas vid nästkommande styrelsesammanträde och ges in till länsstyrelsen senast den 30 juni 2024.

§ 17. Mötets avslutande (BP)

Erik af Klint tackade alla närvarande och avslutade styrelsesammanträdet.

Ulf Wagner
Protokollförare

Erik af Klint
Ordförande vid mötet 2024-06-12

Juhani Selvani
Justerare

Anders Kumlander
Justerare

Katarina Kaila de Voto
Justerare

The Hilma af Klint Foundation
c/o Moderna Museet, Box 16382, SE-103 27 Stockholm, Sweden
Corporate organisation no 802425-4380